

2. Αντρέ Μπρετόν (μτφ. Νάνος Βαλαωρίτης), "Ελεύθερη ένωση", στον τόμο: . . . *δεν άνησαν ματαίως. Ανθολογία υπερρεαλισμού*, (επιμ. Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου), Αθήνα, εκδ. Νεφέλη, 1980, σσ. 278-280.

Σχόλιο

Το ερωτικό στοιχείο στο ποίημα επικεντρώνεται στην περιγραφή του γυναικείου σώματος. Μια πληθώρα εικόνων ανακαλούνται συνειρμικά, για να αποδοθούν σε κάθε μέλος του σώματος.

Κείμενο

Η γυναίκα μου με μαλλιά φωτιάς από ξύλα

Η γυναίκα μου με σκέψεις αστραπών της ζέστης

Με μέση κλεψύδρας

Η γυναίκα μου με μέση σβίδρας ανάμεσα στα δόντια της τίγρης

Η γυναίκα μου με στόμα κονκάρδας και ανθοδέσμης άστρων

μικρότερου μεγέθους

Με δόντια αποτυπώματα άσπρου ποντικιού πάνω στην άσπρη γη

Με γλώσσα κεχριμπαριού και γυαλιού τριμμένου

Με γλώσσα μαχαιρωμένου αντίδωρου

Με γλώσσα κούκλας που ανοιγοκλείνει τα μάτια της

Με γλώσσα πέτρας άπίστευτης

Η γυναίκα μου με ματόκλαδα όρθιες γραμμούλες παιδικής

γραφής

Με φρύδια περίγυρου φωλιάς χελιδονιού

Η γυναίκα μου με κροτάφους σχιστόλιθου στέγης θερμοκηπίου

Κι άχνας στα παράθυρα

Η γυναίκα μου με ώμους σαμπάνιας

Και κρήνης με κεφάλια δελφινιών κάτω από τον πάγο

Η γυναίκα μου με καρπούς χεριών από σπίρτα

Η γυναίκα μου με δάχτυλα τύχης και καρδιάς άσσου κούπα

Με δάχτυλα θερισμένου σταχυού

Η γυναίκα μου με μασχάλες τριχώματος του κουναβιού και
καρπών οξιάς
Της νύχτας του Αϊ-Γιαννιού
Της αγριομυρτιάς και φωλιάς σκαλαριών
Με μπράτσα του αφρού της θάλασσας και του υδροφράγματος
Και μίγματος σταριού και μύλου
Η γυναίκα μου με γάμπες βεγγαλικού
Με κινήσεις ωρολογιακές κι απελπισίας
Η γυναίκα μου με γάμπες από μεδούλι της ακτέας
Η γυναίκα μου με πόδια αρχικά ονομάτων
Με πόδια εσμού κλειδιών με πόδια καρφάδων που πίνουν
Η γυναίκα μου με λαιμό μαργαριταριού αλεσμένου κριθαριού
Η γυναίκα μου με λαιμό χρυσής κοιλάδας
Και συναντήσεων μέσα στην ίδια την κοίτη του χειμάρρου
Με στήθια της νύχτας
Η γυναίκα μου με στήθια θαλασσινής φωλιάς του τυφλοπόντικα
Η γυναίκα μου με στήθια χοάνης για ρουμπίνια
Με στήθια φάσματος του ρόδου κάτω απ' τη δροσιά
Η γυναίκα μου με κοιλιά βεντάλιας των ημερών όταν ξεδιπλώνεται
Με κοιλιά γιγάντιο νύχι γαμφό
Η γυναίκα μου με ράχη πουλιού που φεύγει κατακόρυφα
Με πλάτη υδραργύρου
Με πλάτη φωτός
Με σβέρκο πέτρας στρογγυλεμένης και κιμωλίας βρεμένης
Και πεσίματος του ποτηριού που μόλις ήπιαμε
Η γυναίκα μου με γοφούς μικρού πλοίου
Η γυναίκα μου με γοφούς πολυελαίου και με φτερά σαΐτας

Και με μίσχους φτερών άσπρου παγωνιού

Και ζυγαριάς ανευαίσθητης

Η γυναίκα μου με γλουτούς από αμμόπετρα και αμίαντο

Η γυναίκα μου με γλουτούς ράχης του κύκνου

Η γυναίκα μου με γλουτούς της άνοιξης

Με αιδοίο γλαδιόλας

Η γυναίκα μου με αιδοίο φλέβας χρυσού κι ορνιθόρυγχου

Η γυναίκα μου με αιδοίο φύκια και καραμέλες του παλιού καιρού

Η γυναίκα μου με αιδοίο καθρέφτη

Η γυναίκα μου με τα μάτια της γεμάτα δάκρυα

Με μάτια μενεξεδιάς πανοπλίας και μαγνητισμένης βελόνας

Η γυναίκα μου με μάτια σαβάνας

Η γυναίκα μου με μάτια νερού για να πίνεις στη φυλακή

Η γυναίκα μου με μάτια του ξύλου πάντα κάτω από τον πέλεκυ

Με μάτια στο ύψος του νερού στο ύψος του αέρα της γης και της φωτιάς.